

Tlačová správa

Luxemburg 21. novembra 2022

Nedostatočná koordinácia obmedzuje vplyv finančných prostriedkov EÚ pre oblasť výskumu a inovácií

Synergie medzi multimiliardovým programom EÚ v oblasti výskumu Horizont 2020 a európskymi štrukturálnymi fondmi nie sú podľa novej správy Európskeho dvora audítorov (EDA) plne využité. Rôzne stavebné prvky potrebné na vytvorenie týchto synergií neboli v období 2014 – 2020 ešte zavedené. Európska komisia a orgány, ktoré riadia finančné prostriedky v krajinách EÚ, nespolupracujú dôsledne a orgány spravujúce fondy v členských štátoch často pracujú v rozčlenených, uzavretých štruktúrach, ktoré im bránia využívať finančné prostriedky tak, aby sa navzájom dopĺňali. Obmedzuje sa tak realizácia a dosah súvisiacich investícií do výskumu a inovácií a oslabujú snahy o odstraňovanie rozdielov v tejto oblasti.

V rokoch 2014 až 2020 venovala EÚ na oblasť výskumu a inovácií 12 % svojho rozpočtu, viac než kedykoľvek predtým. 76,4 mld. EUR z tohto množstva pochádzalo z programu Horizont 2020 a takmer 41 mld. EUR z fondov EŠIF. Audítori kontrolovali, či Komisia a riadiace orgány v krajinách EÚ podnikli kroky potrebné na vytvorenie synergií medzi týmito zdrojmi financovania s cieľom zabezpečiť, aby mali väčší efekt ako samostatné intervencie.

„V čase, keď občania závisia od našich výskumných pracovníkov a inovátorov v toľkých životne dôležitých oblastiach – od vývoja vakcín až po energetiku, zelenú a digitálnu transformáciu – musíme do maximálnej možnej miery zvýšiť dosah financovania v oblasti výskumu a vývoja,“ uviedla Ivana Maletić, členka EDA, ktorá tento audit viedla. *„Horizont 2020 a fondy EŠIF sa na prvý pohľad môžu zdať ako dva odlišné svety, ktoré majú málo spoločného. Ich vplyv však môže byť väčší, ak sa budú navzájom dopĺňať. Na to je potrebná spolupráca od úplného začiatku, a to pri koncipovaní programov aj pri ich vykonávaní.“*

Audítori zistili, že v období 2014 – 2020 ešte nebolo prítomných niekoľko faktorov, ktoré by pomohli vytvoriť synergie medzi zdrojmi financovania. Po prvé, neboli dobre zosúladené pravidlá fondov. Komisia podnikla kroky, aby sa táto záležitosť zlepšila v období 2021 – 2027, zatiaľ však nie je jasné, či budú mať zmeny očakávaný vplyv. Po druhé, hoci sa spolupráca v rámci Komisie v období 2014 – 2020 zlepšila, spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi a v rámci jednotlivých členských štátov bola často nerovnomerná. Po tretie, hoci je nevyhnutné mať informácie o projektoch a prijímateľoch financovaných z programu Horizont 2020 aj z fondov EŠIF, do marca 2022 neexistovala žiadna ucelená databáza všetkých projektov financovaných z EŠIF. Databáza, ktorá bola zavedená odvtedy, stále nie je kompatibilná s databázou programu Horizont

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

2020. Štvrtým faktorom boli odborné znalosti a riadiace kapacity riadiacich orgánov v krajinách EÚ, o ktorých sa zistilo, že neboli dostatočné, a to aj napriek podpore, ktorú poskytla Komisia.

V záujme dosiahnutia synergií je nutné začleniť ich do dokumentov strategického plánovania už od počiatkovej fázy. Audítori však zistili, že v strategických plánoch fondov EŠIF nie je veľa zmienok o synergiách s programom Horizont 2020. Priority uvedené v týchto dokumentoch boli navyše príliš široké, čo sťažovalo zameriavanie investícií a vytváranie synergií. Jedna synergia – použitie finančných prostriedkov z fondov EŠIF na využitie výsledkov výskumných a inovačných projektov z programu Horizont 2020 – bola obzvlášť zanedbaná. Jedným z hlavných dôvodov tohto bola skutočnosť, že riadiace orgány pre fondy EŠIF jednoducho nevedeli, ako dosiahnuť synergie alebo ako sa dostať k výsledkom projektov programu Horizont 2020. Audítori hovoria, že ide o premrhanú príležitosť, pri ktorej sa mohli výsledky výskumu a inovácií preniesť do praxe. Ďalším príkladom je známka excelentnosti, značka kvality pre pozitívne hodnotené návrhy v programe Horizont 2020, ktoré neboli financované pre nedostatok zdrojov. Má potenciál uľahčiť financovanie z fondov EŠIF, využívala sa však len v malej miere. Niektoré ďalšie synergie, napríklad podpora výskumných centier z EŠIF na pomoc projektom v súťaži o selektívnejšie financovanie z programu Horizont 2020, sa spravidla zrealizovali.

Základné informácie

Program Horizont 2020 a jeho nástupca Horizont Európa sú zamerané na excelentnosť, zatiaľ čo EŠIF má za cieľ znižovať regionálne rozdiely, čo zahŕňa aj podporu výskumu a inovácií. Synergie sú obzvlášť dôležité pre krajiny, ktoré v oblasti výskumu a inovácií zaostávajú, pretože umožňujú koordináciu finančných prostriedkov z programu Horizont 2020 a z fondov EŠIF, vďaka čomu majú opatrenia väčší vplyv, ako keby sa realizovali samostatne. V období 2021 – 2027 bolo na výskum a inovácie v rámci programu Horizont Európa a fondov EŠIF vyčlenených ešte viac finančných prostriedkov ako v minulosti a synergiám sa pripisuje ešte väčší význam.

Osobitná správa 23/2022 *Synergie medzi programom Horizont 2020 a európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi* – *Ich celý potenciál zostáva nevyužitý* je k dispozícii na [webovom sídle EDA](#). Dopĺňa [osobitnú správu EDA 15/2022](#) o opatreniach na rozšírenie účasti na programe Horizont 2020.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 551 502